

جایگاه زمین‌ساختی تشکیل سنگ‌های نفوذی مرتبط با فرورانش

نئوتتیس در منطقه جیرنده (شمال غرب قزوین)

سیده سمیه تیموری*

۱- مربی، گروه زمین شناسی، دانشگاه پیام نور

Somayeh.teimouri@gmail.com

چکیده:

سنگ‌های نفوذی البرز غربی در ناحیه جیرنده، شامل توالی ماگمایی پیوسته‌ای از سنگ‌های گابرویی، دیوریتی و مونزودیوریتی می‌باشند که در داخل آتشفشانی‌های ائوسن برونزد داشته و دگرسانی و جابجایی‌های گسترده‌ای را در آن‌ها بوجود آورده‌اند. این سنگ‌ها در نمودارهای زمین‌شیمیایی، گرایش کالک‌آلکالین پتاسیم بالا تا شوشونیتی و ویژگی‌های بارز ماگماهای مرتبط با محیط‌های فرورانش را نشان می‌دهند. همچنین در نمودارهای تمایز محیط زمین‌ساختی، در قلمرو جایگاه زون‌های فرورانش حاشیه فعال قاره‌ای قرار می‌گیرند و غنی‌شدگی

از LREE و LILE و تهی‌شدگی انتخابی از HFSE و HREE در آن‌ها ناشی از عملکرد فرآیندهای ماگمایی حاکم بر زون‌های فرورانش فعال حاشیه قاره و محیط‌های پس از برخورد می‌باشد.

کلید واژه‌ها: جایگاه زمین‌ساختی، سنگ‌های نفوذی، فرورانش نئوتتیس، جیرنده

مقدمه:

محدوده‌ی مورد مطالعه در شمال غربی شهرستان قزوین و جنوب شرقی شهرستان رشت و شمال شهر لوشان قرار دارد و بخشی از زون البرز غربی را در این منطقه در بر می‌گیرد. این منطقه دارای سری ضخیمی از نهشته‌های پیروکلاستیک و آتشفشانی ائوسن با تنوع سنگ‌شناختی بسیار زیاد و همچنین سنگ‌های نفوذی با سن تخمینی الیگوسن می‌باشد (شکل ۱). آنلز و همکاران (۱۹۷۵)، با مطالعه سنگ‌های پالئوزن البرز، در چهارگوش

قزوین - رشت، آن‌ها را در سه فاز جداگانه آتشفشانی طبقه بندی کرده‌اند که هر فاز یک مرحله از فعالیت آتشفشانی را نشان می‌دهد. در این طبقه بندی، سنگ‌های نفوذی که مورد بحث مقاله فوق می‌باشند، جایگاهی ندارند در صورتی که جایگزینی و تأثیر آن‌ها بر روی سنگ‌های آتشفشانی منطقه، از پیامدهای قابل توجه و پر اهمیتی برخوردار می‌باشد. در این پژوهش سعی شده است علاوه بر تعیین ویژگی‌های سنگ شناختی و ژئوشیمیایی این سنگ‌های نفوذی، جایگاه زمین ساختی آن‌ها نیز مورد بررسی قرار گیرد.